

Pol tisočletja pod Urhom

Letos mineva 500 let od posvetitve cerkve sv. Urha v Leskovici. 26. maja 1517 je cerkev sv. Urha posvetil kaprulanski škof Daniel de Rubeis. Točnih podatkov, kdaj je bila cerkev sezidana, ni.

Foto: Jure Ferlan

Letos mineva 500 let od posvetitve cerkve sv. Urha v Leskovici. Slovesna obeležitev jubileja bo junija.

V pisnih virih je cerkev prvič omenjena, tako kot večina cerkva na območju današnje dekanije Škofja Loka, leta 1291. Do leta 1735, ko je bil ustanovljen duhovni beneficij v Leskovici, je bila cerkev sv. Urha podružnica poljanske fare in ni imela svojega duhovnega pastirja. Goriški nadškof Karel Mihael Attems je v krajih, oddaljenih od župnijskega središča, ustanovil vikariate, da bi izboljšal dušnopastirsko oskrbo. Tako je bil leta 1762 vikariat ustanovljen tudi v Leskovici. Leta 1788 ustanovljeno dekanijo Poljane so poleg župnij Poljane, Trata in Žiri sestavljali še vikariati Leskovicica, Nova Oselica in Stara Oselica ter lokalije Javorje, Lučine, Vrh Sv. Treh Kraljev in Zavratac. 34 let kasneje, ko je bila ustanovljena dekanija v Stari Loki, ji je pripadla tudi poljanska župnija z njej podrejenim vikariatom v Leskovici.

Župnija postane leta 1853

Leta 1853 je Leskovicica postala župnija. Vanjo še danes spadajo vasi Leskovicica, Laze, Lajše, Robidnica, Krnice, del Gorenjih Novakov, Kopačnica, Studor, Debeni in del Volake. Po prvi svetovni vojni do leta 1945 je nekaj vasi župnije spadalo pod Italijo: Podpleče, Tičje Brdo (sedaj se obe vasi imenujeta Gorenji Novaki), Krnice, Robidnica, Laze in Lajše. Cerkev stoji na hribčku, na nadmorski višini 800 metrov, do katere po obeh straneh vodijo stopnice, postavljene leta 1847, ki veljajo za eno najstarejših znanih del iz hotaveljčana. Pred cerkvijo še sedaj stoji kamnita miza, ki so jo uporabljali za shode sv. Antona Puščavnika. Takrat so prihajali ljudje iz vseh sosednjih far in prinašali v dar kračje in denar v čast sv. Antonu za prašiče.

Odprtje sezone kolesarskega kroga 2017

Že nekaj let zapored se na trgu Ivana Regna v Gorenji vasi v začetku maja uradno odpre letna sezona po občinskem kolesarskem krogu. Tako se je tudi letos v soboto, 6. maja, tam zbrala skupina okrog 30 kolesarjev, ki jih je nagovoril župan Milan Čadež, tudi sam aktiven kolesar. Z minuto molka so se spomnili lani preminulega kolesarja Lojzeta Oblaka, ki je zelo zaslužen za vzpostavitev kolesarskega kroga. Iz Gorenje vasi so krenili na prvo etapo čez Žirovski vrh do Lučin, kjer so se nekateri poslovili in se spustili v dolino, drugi pa so nadaljevali pot preko Pasje ravni do Visokega. Letošnja nagrada za nekoga izmed tistih, ki bodo prekolesarili celoten krog in zbrali vse žige na kartončku, je bon v vrednosti 500 evrov, ki ga bodo javno izžrebali konec septembra. Nagrajenec ga bo lahko vnovčil v Kolesarskem centru Bauer v Ljubljani.

Foto: arhiv Občine GVP

Jure Ferlan

Groharjeva slika zavetnika sv. Urha

Cerkev danes kaže značilnosti zgodnjebaročne arhitekture. Večje prezidave je doživela leta 1634, ko naj bi jo obokali, saj je prej imela raven strop. Velik kamniti oltar je leta 1879 izdelal Janez Vurnik, katerega delo je tudi kamniti portal. Oltarna slika zavetnika sv. Urha je delo Ivana Groharja iz leta 1896. Desni oltar je posvečen sv. Antonu Puščavniku, levi pa 'naši ljubi gospe presvetega srca'. Prvotno naj bil ta oltar posvečen sv. Volbenku, šele leta 1859 je postal oltar Matere Božje. Križev pot je delo Štefana Šubica iz leta 1881. Prve orgle je izdelal Peter Rojc leta 1859, le-te so leta 1941 nadomestile Jenkove. Tako kot večina cerkva je tudi leskovška med 1. svetovno vojno ostala brez dveh bronastih zvonov, velikega in srednjega, ostal pa je mali iz leta 1861. Župnija je dva bronasta zvonova ponovno dobila leta 1997. Nadomestila sta jeklena dva, ki sta bila postavljena v zvonik leta 1925.

Cerkev in župnišče z novo podobo

Župnijo Leskovicica so krajši ali daljši čas upravljali ali soupravljali številni duhovniki, ki so vsak s svojim delom ter s svojo osebnostjo pustili pečat. Božidar Slapšak npr. je leta 1988 prišel v Leskovicico in tu deloval vse do svoje smrti leta 2005. V njegovem času sta tako cerkev kot tudi župnišče zunaj in znotraj dobila novo podobo. Po smrti Slapšaka je bila župnija vse do leta 2010 v soupravi župnije Trata - Gorenja vas, katere takratni župnik je bil France Šuštar. Od leta 2010 župnijo upravlja župnik Jože Dolenc, ki tudi živi v Leskovici.

Slovesna obeležitev visokega jubileja

Farani so se v začetku maja podali na romanje na Brezje, vsako nedeljo popoldan so ob kapelica po vaseh potekale tudi šmarnice. Slovesna maša ob 500-letnici posvetitve cerkve bo 18. junija ob 10. uri ob prisotnosti apostolskega nuncija msgr. dr. Juliusza Janusza. Dva dni prej, 16. junija, ob 19. uri bo tudi predstavitev zbornika. 9. julija, prav na Urhovo nedeljo, bo ponovitev zlate maše rojaka Janka Kosmača, ki je bil dolga leta misijonar na Madagaskarju in Slonokoščeni obali, od 7. do 15. oktobra pa bo v župniji po 23 letih ponovno sv. misijon.

Lidija Razložnik

Zbirke v Tavčarjevem dvorcu ponovno na ogled

Odprtje letošnje sezone se je pričelo 21. aprila. V predzadnjem aprilskem koncu tedna si je razstave ogledalo okoli 60 obiskovalcev. V lepo prenovljenih prostorih si lahko ogledate razstavo Kalanove rodbine, originalno ohranjeno črno kuhinjo, zbirko Ivana in Franje Tavčar ter predstavitev stavbne dediščine domačije na Visokem.

Razstave so odprte predvidoma do konca septembra (v primeru lepega vremena še v oktobru):

- ob petkih od 16. do 19. ure,
  - ob sobotah in nedeljah od 10. do 18. ure,
  - po predhodnem dogovoru so možni ogledi tudi izven odpiralnega časa.
- Jure Ferlan